

se vsak dan podučuje po urnem redu, katerega je potrdil okrajni šolski svet; ali se učitelji ali učiteljice med časom, v katerem bi imeli (imele) podučevati, ne pečajo s postranskimi opravki?

2. Ali otroci šolo redno obiskujejo in če se njih izostanki vestno zapisujejo in se ne delajo razlike ali izjeme med posameznimi otroki? Nadzornik naj otroke ob vsakej priložnosti opominja, da imajo pravočasno k poduku priti in ne smejo istega zamujati, da se tako že v mladosti privadijo točnosti in redu za poznejše življenje.

3. More gledati krajni šolski nadzornik na šolski red in strah. Opazovati nima samo, kako se šolska mladina obnaša in vede v šoli, temuč opazovati jo mora tudi zunaj šole ter dotične opazke natančno učitelju naznaniti, da zamore ta potem potrebno ukreniti; podpira naj kolikor možno učitelja v vsem, kar je pripravno, da se mladina navadi krepotnega in značajnega življenja, zabraniti pa ima nasprotno vsakojake preostre disciplinarne kazni, katere bi utegnil kak prenegli učitelj nepokornim otrokom nalagati.

4. Paziti mora na zdravstveno stanje in fizični (telesni) razvoj šolske mladine. V šolskih prostorih naj vlada red in snažnost, biti mora v njih čisti zrak in o mrzlih letnih časih primeren toplota. Klopi naj bodo tako narejene, da otroci na njih lahko sedé. Otroci z nalezljivimi boleznimi se nikakor ne smejo poduka udeležiti.

5. Konečno ima krajni šolski nadzornik učiteljevo obnašanje, na spolnjevanje njegovih dolžnostij, katere mu podaje šolski in podučni red v točkah (§ §) 26, 27 in 28. Učitelj ima svojo službo vestno opravljati, natančno se mora držati vseh naredb in predpisov, ki so v šolski postavi zadržani, biti mora svojim predpostavljenim oblastim poslušen. Šole in svojega uglednega stanu nikdar ne sme zlorabiti, ne sme se vtikati v politične, narodnostne ali verske zadeve ali celo prepire. Nikdar ne sme otrokom česar naročevati ali zapovedovati, ker bi se s šolskim redom ne strinjalo in kar z namenom šole nima nikake zveze.

Pouku in vzgoji na korist naj učitelj kolikor je to potrebno tudi s stariši svojih učencev prijazno občuje. Posebno se naj stariši takih otrok premišljeno posvetuje, ki na večkratna ali trajna opominjevanja učiteljeva ne ubogajo; v sporazumljenju in v slogi s stariši bode otroško neubogljivost in trmoglavost lažje pregnal, kakor pa bi sicer to sam zamogel.

Šolski prostori, oprava in orodje se nima v kaj drugzega rabiti, kakor v to, čemur je namenjeno, namreč v poduk. Ako je treba česar popraviti, izboljšati ali na novo pripraviti, ima to potrebo šolski vodja naznaniti krajnemu šolskemu svetu in če se ta v dotičnej zadevi ne pobriga, tedaj pa okrajnemu šolskemu svetu.

Šolski poduk se mora kakor že povedano redno vršiti, ne sme se prikrajšati, ne preložiti ali celo opustiti. Krajni šolski svet ima pravico nadučiteljem, kakor učiteljem enorazrednih šol do 3 dni dopusta

dovoliti, kar pa mora nemudoma v vsakem posebnem slučaju okrajnemu šolskemu svetu naznaniti. Daljšega kakor tridnevni dopust smejo dovoliti le višje šolske oblasti.

Ako misli učitelj službo v kakem kraju prenehati, tedaj mora to najmanj četrto leta pred izstopom službe dotičnemu krajnemu šolskemu svetu naznaniti, izvzemši slučaj, da ga višja šolska oblast kam drugam prestavi. Nikdar ne sme učiteljevo službo zapustiti, dokler mu v to ni privolila višja oblast.

To so na kratko vam podane pravice in dolžnosti krajnega šolskega sveta in krajnih šolskih nadzornikov, naj se jih tisti izmed naših cenjenih učiteljev, katere zadevajo, lepo držé in po njih ravna, da bodo v prijateljstvu in v slogi z gg. učitelji in njihovimi gosonosi vplivali na izgojo naše šolske mladine.

Spodnje-štajerske novice

Glasno reglja „celjska žaba“,
Klepetulja stara baba,
V mlaki skače sem ter tje,
Ven na trato prit ne sme.

Ji zaukazali so farji!
„Žaba, tvoji so komarji!
Glej, da mnogo jih dobiš,
Da se lažje preživiš!“

Ubogala je žaba farje,
Lovila pridno je komarje,
Popade nekaj — zmoti se —
Žuželka ljuti sršen je

Sršen jo je v jezik pičil
In življenje stem uničil —
Jezik je tak' vel'k postal,
Da žabi „lape“ je razgnal.

Velika nesreča se je pripetila dne 8. t. Sv. Vrbani pri Ptuj. Brata Franc in Alojzij B. posestniška sina iz Vintarovec in sestri Marijana Repič, mizarski hčeri od sv. Vrbana Ojstrovca šoder ali prodec za cesto kopali. Proti tretji uri se je nad njimi en del zemlje ter 22letnega Alojzija Bezjaka zasipal; izkopali ga kot mrliča. Marija Repič je bila na spredelu telesa tako poškodovana, da so jo morali z domu peljati. Ostala dva nista bila poškodovana. Žalost starišev za ponesrečencem je neizmerna.

Utonil je v Ščavnici dne 4. t. m. vsled p. Tomaž Verzel, mlinarski pomočnik pri Kuplen v občini Slabotinci pri Ljutomeru.

Uredništvu „Štajerca“ v Ptuj. V smislu tisk. zakona zahtevamo sprejem sledečega poročila v prihodnjo številko „Štajerca“. V 1. številki „Štajerca“ od 10. I. t. l. v članku „Vojak na božičnem ognju umrl“, ni res, da je ranjenec „čez pol ure umrl“, res pa je, da je smrt že čez nekaj ur nastopila. Ni res, da je dal krčmar Lešnik v

hlev prenesti, res pa je, da so te tovariši ponesrečena storili. Občinski urad: Št. Janž Dr. p. 1. III. 1904. Za župana: Šnudrl, odbornik.

Od porotnega sodišča v Mariboru so pri prvem zasedanju bili obsojeni sledeči obsojenci: Anton Glavič iz Pekar pri Mariboru zaradi ubojstva na 4 leta težke ječe; Anton Juhart iz Stare vesi zaradi ubojstva na 4 leta težke ječe; Domnik Kolečnik iz Roperc zaradi ropa in posilstva na 5 let težke ječe; Mihael Šegula iz Dornove zaradi ubojstva na 4 leta težke ječe; Stefan Dukarič iz Cvetlina na Hrvaškem zaradi ropa na 8 let težke ječe; Martin Rečnik iz Karčovine pri Ptujju zaradi nasilstva, težke telesne poškodbe in ubojstva na 12 let težke, poostrene ječe.

Ptujski sejmi. Na sejem dne 16. t. m. se je priglasila ogromna množina živine, in sicer 73 konjev, 783 goved in 429 svinj. Promet je bil prav živahen, cene srednje. Prihodnji živinski sejem se vrši v Ptujju v sredo po Veliki noči, t. j. dne 6. aprila t. l.

Preložitev sejma. Iz Ormoža se nam piše, da se prvi živinski sejem zaradi Marijinega praznika ne bode vršil v petek dne 25. marca, ampak naslednji dan, v soboto, 26. marca.

Misjon — reklama. V Vidmu ob Savi bilo je pred kratkim ponavljanje misjona, kjer so duhovniki na vse kriplje hvalili in priporočali klerikalne časnike. No sedaj vemo, zakaj se prirerajo misjoni, to si bomo zapomnili.

Ponesrečeni železničar. V nedeljo dne 6. t. m. je prišel na Pragerskem železniški uslužbenec Mihael Žnidar pri premikanju vozov tako nesrečno med trkače (pufer), da so mu isti zdrobili prsa ter je bil nesrečnež, ki zapusti vdovo z otroci, pri priči mrtev.

Ustrelil se je dne 3. t. m. 27letni veleposestnik Janez Žlaus pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Kratko pred samomorom je še sklenil z nekim prijateljem kupčijo, pri kateri priliki je baje dotičniku rekel, da ga nekaj izvanredno jezi; kaj da ga je jezilo, tega ni povedal.

Od Sv. Antona v Slov. gor. se nam z dne 9. t. m. sledeče poroča: „Včeraj je nesla neka Ornik „Štajerca nazaj na pošto pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Izgovarjala se je proti ljudem stem, da župnik njenemu možu list za listekom na dom pošilja, naj se „Štajercu“ odpove in ga nazaj pošlje ter da kaplan njenim otrokom vedno oponaša, da oče „Štajerca“ bere. Ali sta ta dva gospoda že pozabila na nekdanjega Antonskega kaplana Cizerla, ki je hotel biti bolj svet, kakor vsak svetnik v nebesih, potem pa je z neko žensko pobegnil na Rusko! Mi ta slučaj še prav dobro pomnimo. — Eden, ki dobivlja „Štajerca“ s št. Andražke pošte.“ — V kratkem si bomo ta dva gospoda malo natančneje ogledali.

Iz Starevesi pri Vidmu se nam piše: „Neki farški podrepnik se je predrznil, da je na moje ime in proti moji volji „Štajerca“ nazaj poslal. Koj ko za dotičnika izvem, dobite njegovo ime naznanjeno. S spoštovanjem E. P.“. Vsakdo, ki kaj ve o takem

ali enakem počenjanju nesramnih predrznežev, naj nam to nemudoma naznani, da bomo dotičnemu ničvrednežu pokazali, kaj si za tako počenjanje zasluži. — Upravništvo.

Dopisi.

Iz Skomra na Pohorju. Akoravno misli ljudstvo da je naš kraj z deskami zabit, ali motijo se vsi — naš ljubi list „Štajerc“ nam je že pamet razsvetil. Mi imamo jako ljubeznjivega gospoda župnika z imenom Matija Vaupotič. Prišel je pred tremi leti v naš kraj, ne samo se svojo materjo (katera je kuharica) in mežnarjem, temveč tudi z enim težkim bremenom — pri nas temu pravijo „koš“, katerega je nosil njegov adjutant ali mežnar; in kaj je bila istega vsebina — „otrok“, kateri se še dandanes pri njem kot vzgojenec nahaja. Morebiti bode naslednik gospoda župnika? Potrdimo nadalje resnico, kakor smo jo slišali iz naše prižnice, da mora skoro vsaki farman, kateri hoče do Vas priti, poprej v krčmo iti ter si korajže nakupiti, ker bi bila umetnost se z vami baviti brez korajže. Nadalje vprašamo Vas ter nam tudi blagovolite naznaniti za kakšen namen je naša prižnica? Za pouk krščanskega nauka ali za psovanje farmanov in pohujšanja mladine? Sliši Vaša krava, katero ste oznanjevali iz prižnice da se Vam bode vsled gladu posušila, tudi h krščanskemu nauku? Kaj imajo cokle in gobe na prižnici opraviti? Zadnje Vam najbrž dišijo, kaj ne!! Gospod župnik! Denar je gotovo mnogokrat k nesreči človeku. Iz katerega uzroka ste dobili od nekega farmana pri izpraševanju krščanskega nauka za usnico? Odgovorimo Vam mi! Le iz tega vzroka, ker Vam ni hotel od Vas zahtevanih 20 vinarjev pod imenom „za sveče“ plačati. Kaj se tiče enega drugega 75 letnega starčka, katerega ste pri izpraševanju krščanskega nauka, ker ni hotel Vam, pač pa čokmastru (cerkvenemu ključarju) od Vas zahtevanih 20 vinarjev za sveče plačati, za roko prijeli in potegnili ter ga pri tem tako ranili, da je dobil zdravniško spričevalo čez 20 dnevno nesposobnost za delo. Gospod župnik! Pazite, pazite! Kaša je pri tem času precej draga. Kaj se tiče preračunov oporok, o tem bomo pisali pozneje. Konečno še opomnimo: Vsak človek veseli se dneva sreče ali mi farmani najbolj dneva Vašega odhoda. Vzamite Vaše cokle, gobe, posušeno kravo in mežnarja z že omenjenim bremenom vred, — mi Vam vošimo za zmiraj srečno pot! Fara katera Vas dobi, naj se veseli! Več farmanov.

Iz Šoštanja. V novejšem času, vzlasti odkar so se toplice v Topolšici spremenile v moderno kopalnišče, postal je trg Šoštanj središče ptujcev, letoviščarjev. A bojimo se, da vtegne naš trg s časom v tem oziru nazadovati, in to radi neke skrajno neprijetne okoliščine. Samo po sebi se razume, da vsak ptujec hiti iz zaduhlega mestnega ozračja na deželo, da bi se tam takorekoč na prsni prosti narave nasrkal svežega čistega zraka, se navzel vonjave duhtečih